

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 31-05-2024
No. 2024.01879
Portefeuillehouder: Mackus
Team: Beleid Jeugd en Onderwijs**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 3 juni 2024

Betreft: Schriftelijke vragen SP naar aanleiding van misstanden in de jeugdzorg

Geacht college,

Naar aanleiding van de presentie van het regionale beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg op 7 mei jl. tijdens de domeinvergadering Sociaal, heeft de fractie van de SP een aantal punten op papier gezet die we onder de aandacht willen brengen met het oog op de lokale uitvoeringsplannen in het kader van de Jeugdzorg c.q. jeugdhulp. Meer specifiek willen we aandacht voor het feit dat er helaas nog vaak ernstige misstanden worden gemeld in de (gesloten) jeugdzorg. Een ander aandachtspunt is voor ons de uithuisplaatsingen van jongeren en de problemen die daarbij kunnen ontstaan.

Jeugdzorg is ontzettend belangrijk, niet iedereen heeft immers het geluk om in een fijne en veilige omgeving geboren te zijn. Ouders zijn soms niet in staat om voor hun kinderen te zorgen, hebben soms wat hulp nodig en ouders hebben soms zelf problemen die voor vervelende thuissituaties zorgen. De jeugdzorg biedt daarom hulp aan zowel ouders en kinderen.

Misstanden, beter voorkomen dan 'genezen'

Naast de enorme groei van de jeugdzorg en de steeds maar langere wachtlijsten waardoor jongeren vaak nog dieper en dieper in de problemen komen en de complexere gevallen bijna nergens meer terecht kunnen, hebben we hebben de afgelopen decennia helaas ook nog

regelmatig te maken gehad met enorme mistanden binnen deze jeugdzorg¹. Deze mistanden kwamen voornamelijk voor in de gesloten jeugdzorg waarbij kinderen/jongeren soms tot wel 20 uur per dag op een kamer opgesloten zitten, waarbij er dus sprake is van extreem isolement. Ze moeten hun eigen spullen “terugverdienen” en ontvangen volgens eigen zeggen geen behandeling voor hun trauma’s. Bovendien worden kinderen/jongeren in deze gesloten inrichtingen ook hardhandig aangepakt.² Soms hebben kinderen/jongeren geen toegang tot water en eten, is er sprake van seksueel overschrijdend gedrag, discriminatie en fysiek geweld.³ Volgens vele rapporten en onderzoeken, lijken deze gesloten inrichtingen soms meer op zwaarbeveiligde gevangenissen dan op zorginstellingen waar kinderen/jongeren geholpen zouden moeten worden. In een isoleercel geplaatst worden door zorgmedewerkers die meer lijken op beveiligers is voor jongeren die in een gesloten inrichtingen hebben gewoond zeer herkenbaar.⁴ Ook zijn deze zorgmedewerkers/beveiligers vaak überhaupt niet geschoold om psychiatrische problematiek op te vangen. Het gevolg hiervan is dat 90% van de kinderen/jongeren uit de gesloten jeugdzorg trauma’s aan deze ervaringen overhouden en er mentaal slechter aan toe zijn dan toen ze erin gingen.⁵

In het regionale beleidskader Jeugdhulp 2024-2028 is er sprake van vooruitgang in de jeugdzorg maar de SP mist de erkenning en probleemoplossingen voor mistanden in de gesloten jeugdzorg zoals die toch regelmatig worden gemeld en aan het licht komen. We zouden dit gegeven en gevaar concreter uitgewerkt willen zien voor de Maastrichtse situatie en verwijzen hierbij naar recente rapporten van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd zoals die werden gepubliceerd naar aanleiding van onderzoeken bij Via Jeugd in Cadier en keer.

<https://www.igi.nl/publicaties/rapporten/2024/02/29/via-jeugd-cadier-en-keer> zie ook berichten in de media: <https://www.1nieuws.nl/nieuws/2572773/inspectie-kritisch-over-gesloten-jeugdzorg-via-jeugd>

We willen mogelijke mistanden in onze eigen stad aan kaarten, liefst voorkomen en anders concreet en ferm aanpakken. Daarvoor is allereerst een onafhankelijke en recente beschrijving van de huidige situatie in onze instellingen nodig.

Om een up-to-date beeld te krijgen van de huidige situatie in onze stad stellen we de volgende vragen:

1. Hoeveel jongeren zitten er in Maastricht in de gesloten jeugdzorg?

---

¹ <https://nos.nl/artikel/2514492-partijen-willen-enquete-naar-misstanden-gesloten-jeugdzorg>

² <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2512417-getraumatiseerd-en-opgesloten-zorg-voor-psychiatrische-jongeren-voldoet-niet>

³ https://npo.nl/start/serie/sophie-jeroen/seizoen-2024/sophie-jeroen_3/afspelen

⁴ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2271841-jason-21-stop-gesloten-jeugdzorg-van-opsluiting-word-je-niet-beter>

⁵ https://npo.nl/start/serie/sophie-jeroen/seizoen-2024/sophie-jeroen_3/afspelen

2. In hoeverre zijn zorgmedewerkers in de gesloten jeugdzorg in Maastricht opgeleid om psychiatrische problematiek op te vangen?
3. Wordt er in Maastricht in de gesloten jeugdzorg gebruik gemaakt van isoleercellen?
4. Hoe lang zitten kinderen/jongeren in de gesloten jeugdzorg in Maastricht gemiddeld per dag (alleen) op hun kamer opgesloten?
5. Moeten kinderen/jongeren in de gesloten jeugdzorg in Maastricht ook hun spullen "terugverdienen"?
6. Hebben we zicht op het aantal misstanden dat heeft plaatsgevonden of nog steeds plaats vindt binnen deze vorm van jeugdzorg in Maastricht? Zo ja, wat zijn de cijfers? Zo nee, is het college bereid dit te onderzoeken?
7. Hoe gaat de gemeente Maastricht mogelijke misstanden in de jeugdzorg in Maastricht voorkomen? Wat zijn de huidige controlemechanismen?
8. Wat heeft de gemeente gedaan met de bevindingen uit het rapport over Via Jeugd uit 2023?

Onterechte uithuisplaatsingen

Naast de problematiek omtrent de gesloten jeugdzorg om is er ook sprake van ontorechte uithuisplaatsing van kinderen waarbij kinderen terecht kwamen bij pleeggezinnen, gezinshuizen, leefgroepen en soms zelfs in de gesloten jeugdzorg. Deze uithuisplaatsingen vonden vaak plaats gebaseerd op slecht gefundeerde jeugdzorgrapportages. Deze misstanden zijn o.a. aangekaart in de documentaire Goede Moeders.⁶ Gebaseerd hierop en op eigen ervaring zijn we op de volgende vragen gekomen:

9. Is er een verband aan te wijzen tussen de sociaal maatschappelijk status van gezinnen en de uithuisplaatsingen? Wat zijn de cijfers?
10. Welke problematiek speelt het vaakst wanneer er sprake is van uithuisplaatsing in Maastricht?
11. Wat zijn de huidige procedures van de jeugdzorg in Maastricht rondom uithuisplaatsing van kinderen/jongeren?

---

⁶ <https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/grote-missers-bij-uithuisplaatsingen-kinderen>

12. Waar komen kinderen/jongeren die in Maastricht uit huis geplaatst zijn geografisch gezien het vaakst terecht?
- a) Is dat in Maastricht zelf, de regio Zuid-Limburg, heel Limburg of zelfs buiten Limburg?
  - b) Is er een totaaloverzicht van de cijfers? Zo ja, kunnen we deze inzien? Zo nee, waarom niet?
13. In welke zorgomgeving komen kinderen/jongeren na uithuisplaatsing het vaakst terecht?
- a) In pleeggezinnen, gezinshuizen, leefgroepen of zelfs de gesloten jeugdzorg?
  - b) Is er een totaaloverzicht van de cijfers? Zo ja, kunnen we deze inzien? Zo nee, waarom niet?
14. Zijn er in Maastricht situaties opgetreden waarbij achteraf naar voren kwam dat er sprake was van onterechte uithuisplaatsing? Kunt u ons aangeven over welke aantallen dit gaat in de laatste 3 jaren.
15. Hoe worden ouders beschermd tegen onterechte uithuisplaatsing? Wat zijn de procedures daarin?
16. Worden gezinnen die te maken hebben gehad met onterechte uithuisplaatsing gecompenseerd/vergoed voor extra zorg die nodig is wanneer de uithuisplaatsing heeft geleid tot trauma's? Zo ja, hoe zit deze compensatie/vergoeding eruit? Zo nee, waarom niet?
17. Worden gemaakte juridische kosten gecompenseerd/vergoed wanneer er sprake is van onterechte uithuisplaatsing? Zo ja, hoe zit deze compensatie/vergoeding eruit? Zo nee, waarom niet?

Hoogachtend,

Jack van Gelooven

Fractievoorzitter SP

Youri van Mullem

Burgerraadslid SP